

Kalaallit Nunaanni Inatsisartunut qinersisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnissaa pillugu Naalakkersuisut UPA 2017-imut suliniuteqaqqullugit Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Taamaaliornikkut inatsisartunut qinersinissaq tulleg nallertinnagu Avanersuup, Ittoqqortoormiit-llu immikkut inatsisartunut qinersiveqalernissaat qulakkeersinnaaqqullugu.

Pillugu

siunnersuutip aappassaaneerneqarnerani

Inatsisinut Ataatsimiititaliap

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Suliaqarnermi Inatsisinut Ataatsimiititaliap uku inuttarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Anders Olsen, Siumut, Siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Iddimangiiu Bianco, Inuit Ataqtigiit, Siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Michael Rosing, Demokraatit
Inatsisartunut ilaasortaq Laura Tàunâjik, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Múte B Egede, Inuit Ataqtigiit

UPA2016-ip ingerlanerani siullermeerutaasumik ulloq 4. maj 2016 suliarineqareernerani ataatsimiititaliap siunnersuut misissorpaa.

1. Siunnersuutip imarisai siunertaalu

Naalakkersuisut qinersisarnermut inatsimmik allanngueqquneqarnissaat siunnersuuteqartumit kissaatigineqarpoq, taamaalillutik Qaanaaq aamma Ittoqqortoormiit tulliani Inatsisartunut qinersinissaq sioqqullugu immikkut qinersivinngortillugit.

2. Naalakkersuisut akissuteqaataat

Naalakkersuisut akissuteqaamminni erseqqissaatigaat qinersiviit agguataagaanerat pillugu oqallinneq nutaajunngitsoq. Ajornartorsiutit assingusut pillugit siunnersuutini partiinit arlalinnit saqqummiussisoqartareersimavoq. Siunnersuutilli Inatsisartuni pisariaqartitsineq naapertorlugu amerlanerussuteqartunit taperserseqartarsimanatik. Naalakkersuisut oqaatigaat nunatsinni sumi najugaqarneq apeqqutaatinnagu massakkut aaqqissuussap atoneratigut qinigassanngortittut tamarmik Inatsisartunut qinigaanissamut assigiimmik naligiimmillu

periarfissaqartut. Tamannalu tunngavigalugu Naalackersuisut siunnersuutip tapersersornissaanut tunngavissaqarsorinngillat.

3. Siullermeerinermi allannguutissatut siunnersuutigineqartooq

Siunnersuutip siullermeerutaasumik suliarineqarnerani Inatsisartunut ilaasortaq allannguutissatut siunnersuummik imaattumik saqqummiussivoq:

”Minnerunngitsumik qinersiviup ataasiinnaanerata attatiinnarneqarnerata iluaqutigisinnaasaasa ajoqutigisinnaasaasalu qulaajarneqarnissaat siunertaralugu, innuttaasut qinikkat aqputigalugit oqartussaaqatanerannut qinerseriaatsip atuuttup pingaaruteqassusia pillugu 2016 naatinnagu nalunaarusioqqullugit Naalackersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.”

4. Siusinnerusukkut siunnersuutaasimasut assingusut

Inatsisartuni siusinnerusukkut siunnersuutunik assingusunik arlaleriarluni suliaqartoqartarnikuuvoq, taakkuli amerlanerussuteqarfiuneq ajorsimallutik:

- Inuit Ataqtigiit UPA 2005/123 aamma UA 2006/89 pillugit saqqummiussipput: ” Inatsisartunut qinersisoqartarnerani qinersiviit amerlanerulersinneqaqqinnissaannik aalajangernissamik siunnersuut.” Siunnersuulli siullermeerinermi taperserneqanngilaq aappassaaneerinninnissarlu sioqqullugu siunnersuuteqartumit tunuartinneqarluni.
- Kattusseqtigiit Partiiat UKA2007/147-mi “Kalaallit Nunatsinni inatsisartunut qinersisarneq pillugu inatsisip allanngortinneqarnissaa pillugu, Qaanaap Ittoqqortoormiillu kommuneqarfiisa qinikkanik inatsisartuni sinniisoqalernissaat qulakkeerniarlugu, Naalackersuisut allannguutissanik suliniuteqaqqullugit peqquneqarnissaat pillugu, inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut” saqqummiuppaat. Siunnersuut Inatsisartuni amerlanerussuteqartunit taperserneqanngilaq.
- Inuit Ataqtigiit UKA 2011/53-mi ” Qinersisarnermut inatsisip atuuttup ingammik qinersiviup ataasiinnaalersimananeranut tunngatillugu inuit tamat oqartussaaqataanerannut tunngatillugu naleqquttuunersoq Naalackersuisut misissueqqissaaqqullugit peqquneqarnissaat siunertaralugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut” saqqummiuppaat. Siunnersuut Inatsisartuni amerlanerussuteqartunit taperserneqanngilaq.

5. Inatsisinut Ataatsimiititaliap inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatai:

Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunissai eqqarsaatigalugit ataatsimiititaliap paasinninera malillugu nunamut namminermut immikkoortortaarfik namminerisaminik inatsisileritooqanngilaq. Paasinnineq taanna ilumoorpat inatsisissatut siunnersuutip suliarineranut

atatillugu inatsisilerinikkut aningaasaliilluni ikiorneqarnissaq pisariaqassaaq. Tamatumunnga aningaasartuutit, suliassap annertooujussuunnginnera eqqarsaatigalugu, 100.000 aamma 200.000 kr-it akornanni annertussuseqarnissaat ilimagineqarpoq, tamanna suliassaq eqqartuussissuserisumit isumagineqassappat.

Nuna isorartoorujussuusoq Inatsisinut Ataatsimiititaliap ilisimavaa, taamatutaaq Qaanaap Nuullu, kiisalu Nuup Ittoqqortoormiillu imminnut ungasissorujussuunerat. Ataatsimiititaliali tamatumunnga atatillugu oqaatigisassaqqitsippaa, atortulersuutit nutaalit atorlugit ungasissumut attaveqarsinnaaneq aatsaat taamak ajornanngitsigilermat. Sineriammi innuttaasut sumiiffimmi unammilligassat atuuttut pillugit assersuutigalugu fax, attaveqaatit angallattakkat mailillu atorlugit Inatsisartunut ilaasortanut ajornanngitsumik paasissutissiisinaapput.

Ataatsimiititaliap tamatuma saniatigut oqaatigisassaqqitsippaa nunap immikkoortuinit ilaasortaqtitsineq naligiissuseq pillugu paasinnittaatsitsinnut tunngaviusumik nunami maani illersukkatsinnut akerliusoq, taamatutaaq qinersigaangatta. Taasinerit tamarmik, suminngaaneeraluarunilluunniit, assigiimmik naleqassapput. Sumi inunngorsimanermik tunngaveqarneq qangali qimannikuuarpot. Taamaattorli taasisartut ilai taasisartunut allanut naleqqiullugit naleqarnerulernissaat siunnersuut una tunngavigalugu piareersimaffigineqarpoq.

Inatsisartunut ilaasortat ataasiakkaat nunap immikkoortuani sumiiffimmit najukkaminnit aallartitatut imminnut isigissappata, najugaqarfiit mikinerit allaqqussinnaanngitsumik ikinnerussuteqalissapput. Tamanna Inatsisartuni inissamik isumannaarissunneqaralarunik isumannaarissunneqanngikkalarunilluunniit atuutissaaq.

Sumiiffiit mikinerit soqutigisaasa isumagineqarnissaat qularnaarniarneqarpat aqutissaq ataasiinnaavoq: Inatsisartunut ilaasortat ataasiakkaat ataatsimoortumik soqutigisat tunngavigalugit sulisariaqarput, illoqarfigisaminni soqutigisat tunngavigiinnarnagit, tamatumalu tamanit paasineqarnissaa sulissutigisariaqarparput.

Ataatsimiititaliarli isumaqarpoq, aaqqissuussaq atuuttoq taassumunngalu tunngavigitinneqartut nalilersorneqarnissaat tulluurtuussasoq, tamanna minnerunngitsumik aaqqissuussinerup ukiuni 18-ini atuussimanera tunngavigalugu.

6. Inatsisinut Ataatsimiititaliap inassuteqaataa

Ataatsimiititaliap allannguutissatut siunnersuut siullermeerinermi saqqummiunneqartoq amerlasuutigut isumaqatigisinnaavaa. Ataatsimiititaliarli isumaqarpoq nassuiaammik suliaqarnissamut piffissaliunneqartoq sivikippallaartoq, tamanna taanna 2016-ip naannginnerani saqqummiunneqassappat. Ataatsimiititaliap tamanna tunngavigalugu **allannguutissatut siunnersuut** imaattoq saqqummiuppaa:

”Qinersiviup ataasiinnaanerata attatiinnarneqarneratigut qinerseriaatsip atuuttup iluaqutissartai ajoqutissartaalu pillugit Naalakkersuisut UPA2017-ip naannginnerani nassuiaammik suliaqaqqullugit peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.”

Atatillugu ataatsimiititaliap Naalakkersuisut kaammattorpai isumaliutigequllugu Inatsisartunut qinersisarnermi maleruagassat atuuttut sukumiinerusumik nalilersoqqinnissaannut piffissanngornersoq. Tassani ilaatigut ilanngunneqarsinnaallutik qinersisinnaatitaasut taasinerminnut atatillugu kinaassutsimut uppernarsaammik takutitsisussaataaannnginnerisa nalilersorneqarnissaa, kiisalu qinersisartunik taasiartorlutik qinersivimmut iseriartortunik qineqqusaarfialugit unitsitsisoqarsinnaanerup qanoq annertutigisumik attanneqarnissaa – imaluunniit qineqqusaarnerup qinersiviusumit siumut aalajangeriikkamik ungasissusilimmut nuunneqarsinnaanera nalilersuiffigineqarluni.

Inatsisinut Ataatsimiititaliap taamatut oqaaseqarluni siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

Anders Olsen
Siulittaasoq
Siumut

Laura Tàunâjik
Siumut

Michael Rosing
Demokraatit

Múte B Egede
Inuit Ataqatigiit

Iddimangiiu Bianco
Inuit Ataqatigiit